ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету
бізнесу та сфер обслуговування
28 серпня 2025 р., протокол № 7

Голова Вченої ради
_____ Галина ТАРАСЮК

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МЕТОДОЛОГІЯ І ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «магістр»
спеціальності Ј3 «Туризм та рекреація»
освітньо-професійна програма «Туризмознавство»
факультет бізнесу та сфери обслуговування
кафедра туризму та готельно-ресторанної справи

Схвалено на засіданні кафедри
туризму та готельно-ресторанної
справи
26 серпня 2025 р., протокол №5
Завідувач кафедри
_____ Альона КЛИМЧУК

Гарант освітньо-професійної
програми
_____ Оксана ОЛІЙНИК

Розробник: д.е.н., професор кафедри туризму та готельно-ресторанної справи
Альона КЛИМЧУК

Житомир
2025 – 2026 н.р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Методологія і організація наукових досліджень» для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «магістр» спеціальності Ј3 «Туризм та рекреація» освітньо-професійна програма «Туризмознавство» затверджена Вченою радою факультету бізнесу та сфери обслуговування від 28 серпня 2025 р., протокол № 7.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Кількість кредитів - 3	Галузь знань: J «Транспорт та послуги»	Нормативна	
Модулів – 1	Спеціальність: Ј3 «Туризм та рекреація»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	-
		Семестр	
Загальна кількість годин - 90		1-й	-
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних - 2 самостійної роботи – 1	Освітній ступінь «магістр»	16 год.	-
		Практичні	
		32 год.	-
		Лабораторні	
		0 год.	-
		Самостійна робота	
		42 год.	-
		Вид контролю: залік	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

– 53% аудиторних занять, 47% самостійної та індивідуальної роботи;

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Дисципліна «Методологія і організація наукових досліджень» покликаний дати знання в галузі наукових методів дослідження, пробудити інтерес студентів до досліджуваного процесу та сформувати творчий підхід до занять, в цілому до навчального процесу.

Метою вивчення навчальної дисципліни є навчити студентів основ методології та методики наукового дослідження за профілем їх майбутньої спеціальності.

Завданнями навчальної дисципліни є:

- засвоєння студентами теорії наукових досліджень;
- прищеплення навичок наукового пошуку, вміння накопичувати та обробляти економічну інформацію;
- оволодіння основними методами наукового дослідження та набуття практичних навичок застосування основних прийомів досліджень у процесі написання курсових і кваліфікаційних робіт;
- засвоєння правил та вимог оформлення результатів наукових досліджень.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є основні методологічні принципи, методи та прийоми проведення наукових досліджень у сфері туризму і підприємства. В процесі вивчення курсу студенти повинні набути навичок раціональної роботи з науковою літературою, проводити обробку результатів спостережень, вміти математично виражати графічну залежність експериментальних величин, що підлягають невідомим законам, оформленні та представленні результатів дослідницької роботи.

В результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні:

знати:

- основи теорії наукових досліджень - чинники, які зумовлюють наукову діяльність
- правила та вимоги оформлення результатів наукових досліджень;
- основні тенденції розвитку науки;
- порядок організації та виконання наукових досліджень. вміти:
- накопичувати та обробляти економічну інформацію;
- володіти основними методами наукового дослідження;
- раціонально та ефективно використовувати основні методи наукового дослідження;
- застосовувати прийоми досліджень при написанні курсових та дипломних робіт;
- проводити самостійну пошукову роботу з науковою, навчальною літературою та електронними джерелами інформації на задану тему, узагальнювати результати у вигляді творчої роботи.

Зміст навчальної дисципліни направлений на формування наступних **компетентностей**, визначених стандартом вищої освіти зі спеціальності Ј3 «Туризм та рекреація»:

загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність до організації, планування, прогнозування результатів діяльності.

ЗК2. Здатність вести професійну діяльність у міжнародному та вітчизняному середовищі.

фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

СК2. Здатність планувати і виконувати наукові та/або прикладні дослідження у сфері туризму та рекреації.

СК5. Здатність оперувати інструментами збору, обробки інформації, аналізувати та управляти туристичною інформацією.

СК7. Здатність розробляти та впроваджувати інновації в діяльності суб'єктів туристичного ринку.

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими наступних **програмних результатів** навчання за спеціальністюі 242 «Туризм і рекреація»:

РН1. Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки, критичне осмислення проблем у сфері туризму та рекреації і на межі галузей знань.

РН3. Застосовувати сучасні цифрові технології, методи та інструменти дослідницької та інноваційної діяльності для розв'язання складних задач у сфері туризму та рекреації.

РН13. Проводити дослідницьку роботу з використанням сучасних методик атрибуції та експертизи пам'яток, зокрема розробляти наукові паспорти та експертні висновки на різноманітні об'єкти культурної спадщини.

Під час вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти зможуть отримати додатково наступні Soft skills:

- *комунікативні навички*: письмове, вербальне й невербальне спілкування; уміння грамотно спілкуватися по e-mail; вести дискусію і відстоювати свою позицію; навички працювати в команді;
- *уміння виступати привселюдно*: навички, необхідні для виступів на публіці; навички проведення презентації;
- *керування часом:* уміння справлятися із завданнями вчасно;
- *гнучкість і адаптивність:* гнучкість, адаптивність і здатність змінюватися; уміння аналізувати ситуацію, орієнтування на вирішення проблеми;

- *лідерські якості*: уміння спокійно працювати в напруженому середовищі; уміння ухвалювати рішення; уміння ставити мету, планувати діяльність;

- *особисті якості:* креативне й критичне мислення; етичність, чесність, терпіння, повага до оточуючих.

3. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНА ОСНОВА НАУКИ ТА НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Тема 1. Наука та її вплив на розвиток економічних та суспільних систем (ЗК 1, СК 5, РН 1)

Загальні відомості про науку. Наука - соціально значуща сфера людської діяльності. Пізнання об'єктивного світу - головна функція науки. Характеристика процесу наукового пізнання. Наукове дослідження як форма здійснення і розвитку науки.

Класифікація наук на основі відмінностей у предметах дослідження. Категорії наукових досліджень: фундаментальні і прикладні. Наукові школи в науках. Науково-технічна революція (НТР) як передумова перетворення науки в продуктивну силу виробництва. Головні ознаки та характерні риси сучасної НТР. Масштаби наукових досліджень в умовах НТР.

Вплив наукових знань на рівень розвитку техніки і технології в умовах НТР Історичні етапи розвитку науки. Передумови виникнення науки як необхідного наслідку суспільного розподілу праці.

Наука на ранніх стадіях розвитку суспільства. Наука в період середньовіччя. Наука в умовах виникнення і розвитку капіталізму. Історія української науки. Історичні витоки і передумови української науки. Розвиток науки в Київській Русі. Піднесення наукових досліджень в Україні у XVIII столітті. Наука України XIX-XX століть.

Сучасні наукові пріоритети України. Диференціація та інтеграція як закономірні тенденції розвитку науки. Диференціація, її характерні ознаки та форми прояву в науці. Історичні передумови виникнення диференціації наук.

Інтеграція, її характерні ознаки та форми прояву в науці. Механізми та умови, види і рівні інтеграції наукових знань. Інтеграційні процеси в освіті.

Тема 2. Методологія наукових досліджень економічних систем, явищ і процесів (ЗК 1, СК 5, РН 1)

Організаційна структура наукових досліджень в Україні. Державна система організації і управління науковими дослідженнями в Україні: керівні органи та наукові установи.

Організаційні сектори науки в Україні: академічний, вузівський,

галузевий, виробничий. Наукові товариства та їх роль в розвитку науки і популяризації наукових знань. Студентські наукові товариства, їх організація і діяльність. Національна Академія наук - головний науковий центр України. Академія педагогічних наук як вища педагогічна наукова установа України. Передумови її створення, структура та діяльність.

Кадрове забезпечення наукових досліджень. Вимоги до наукового працівника. Авторитет та рівень кваліфікації наукового працівника. Наукові ступені і вчені звання в Україні. Порядок присудження наукових ступенів і вчених звань. Форми підготовки наукових працівників. Особливості та підходи до атестації наукових працівників в зарубіжних країнах. Змістовий модуль 2. Методологія та логіка наукового дослідження.

Тема 3. Наукова організація дослідного процесу (ЗК 1, СК 2, 5, РН 1)

Загальна схема наукового дослідження. Організація і планування наукового дослідження. Основні напрямки досліджень з економіки. Конкретно-наукові (епіричні) методичні прийоми та їхні процедури у дослідженні економіки Вимоги до проведення наукового дослідження.

Вплив особистісних якостей дослідника на результативність наукового дослідження. Послідовність проведення наукового дослідження. Науковий напрямок, проблема і тема наукового дослідження. Вибір теми дослідження. Ознайомлення із станом обраної теми дослідження. Уточнення теми і складання програми дослідження. Обґрунтування теми, дослідження, його актуальності та новизни. Методологічний апарат наукового дослідження. Мета та завдання дослідження. Вибір методів дослідження. Умови забезпечення адекватності обраних методів дослідження його меті та завданням.

Логіка наукового дослідження. Складання календарного плану робіт. Гіпотеза дослідження. Систематичне накопичення дослідних матеріалів. Зведення і опрацювання результатів дослідження. Теоретичний аналіз та літературне оформлення результатів дослідження. Упровадження у практику та оцінювання теоретичної й практичної значущості результатів дослідження.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2. ТЕХНОЛОГІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ.

Тема. 4. Загальна методика проведення наукового дослідження (ЗК 1, СК 2, 5, РН 3)

Форми узагальнення результатів наукових досліджень: усний виклад, тези доповіді, реферат, наукова стаття, науковий звіт, дисертація, монографія. Вимоги до їх змісту та оформлення.

Методи зведення й обробки результатів експериментальних досліджень: статистичні, графічні й табличні. Математичні методи опрацювання результатів дослідження. Математична інтерпретація експериментальних

матеріалів. Середні показники результатів дослідження. Варіювання результатів дослідження. Визначення достовірності результатів дослідження. Параметричні методи порівняння результатів досліджень. Методи визначення зв'язків між факторами і явищами. Складання списку літературних джерел. Вимоги до оформлення наукових праць. Письмове оформлення наукової праці. Виразність і мова тексту наукової праці.

Правильність застосування наукової термінології. Цитування у тексті наукової праці. Види посилань на використані літературні джерела. Пояснення зв'язку тексту з посиланнями. Спрощення бібліографічних описів у посиланнях. Завершення і представлення результатів наукового дослідження. Вибір форми представлення результатів наукового дослідження.

Показники оцінювання результативності проведеного дослідження. Рецензування завершеної наукової роботи. Підготовка до захисту та захист наукової роботи. Підготовка результатів дослідження до упровадження у практику.

Тема 5. Випускна кваліфікаційна робота: виконання та оформлення (ЗК 1, СК 5, РН 3)

Випускна кваліфікаційна робота, основні поняття. Мета написання випускної кваліфікаційної роботи. Вимоги до оформлення випускної кваліфікаційної роботи.

Сруктура випускної кваліфікаційної роботи. та характеристика її елементів. Елементи вступу випускної кваліфікаційної роботи: Сть та стан проблеми, актуальність теми, мета, завдання, об’єкт, предмет, методи дослідження, елементи наукової новизни, апробація результатів дослідження.

Аналітичний огляд літературних джерел, у першому розділі випускної кваліфікаційної роботи. Орієнтовний зміст 1 розділу випускної кваліфікаційної роботи. Орієнтовний зміст 2 розділу випускної кваліфікаційної роботи. Орієнтовний зміст 3 розділу випускної кваліфікаційної роботи.

Правила оформлення списку використаних джерел та додатків.

Технологію виконання випускної кваліфікаційної роботи. Технології опрацювання літературних джерел.

Тема 6. Наукометричні міжнародні бази даних результатів наукових досліджень (ЗК 1, СК 5, РН 3)

Наукометричні бази даних, їх сутність. Загальна характеристика наукометричних баз даних. Web of Science, Scopus, Web of Knowledge, Astrophysics, PubMed, Mathematics, Chemical Abstracts, Springer, Agris, GeoRef…

Характеристика наукометричної бази даних Scopus. Зміст та методика визначення індексу цитування.

Сутність індексу Хірша та зазначити методику його розрахунку. Сутність та методика розрахунку імпакт-фактора. Індексація нових наукових видань. Основні критерії відбору до бази даних Scopus.

Проблеми інтеграції українських дослідників у міжнародні наукометричні бази даних. Заходи розв'язання проблем інтеграції українських дослідників у міжнародні наукометричні бази даних. Заходи з підтримки інтеграції українських дослідників у міжнародні наукометричні бази даних. Переваги інтеграції українських дослідників у міжнародні наукометричні бази даних.

Тема 7. Комерціалізація об'єктів інтелектуальної власності наукових досліджень (ЗК 2, СК 7, РН 13)

Поняття патентоспроможних об'єктів інтелектуальної власності та їх комерціалізації. Сутість та критеї платоспроможності. Патент та види патентів. Інтелектуальна власність. Мета комерціоналізації. Заходи з комерціалізації. Наукова і науково-технічна експертиза (патентний захист). Основна мета технологічного аудиту, етапи здійснення.

Види інноваційної діяльності. Суб'єкти та об'єкти інтелектуальної власності. Об'єкти інтелектуальної власності. Види винаходів. Корисна модель. Промисловий зразок. Наукові паспорти. Експертні висновки на об'єкти культурної спадщини.

Бізнес-інкубатор та центр трансферу технологій у реалізації та впровадженні науково-практичних розробок.

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Змістові модулі і теми	Кількість годин			
	денна форма			
	усього	лекції	практичні	самостійна робота
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи науки та наукової діяльності				
Тема 1. Наука та її вплив на розвиток економічних та суспільних систем	14	4	4	6
Тема 2. Методологія наукових досліджень економічних систем, явищ і процесів	12	2	4	6
Тема 3. Наукова організація дослідного процесу	14	2	6	6
Разом змістовий модуль 1	***40***	***8***	***14***	***18***
Змістовий модуль 2. Технологія наукових досліджень				
Тема. 4. Загальна методика проведення наукового дослідження	12	2	4	6
Тема 5. Випускна кваліфікаційна робота: виконання та оформлення	14	2	6	6
Тема 6. Наукометричні міжнародні бази даних результатів наукових досліджень	12	2	4	6
Тема 7. Комерціалізація об’єктів інтелектуальної власності наукових досліджень	12	2	4	6
Разом змістовний модуль 2	***50***	***8***	***18***	***24***
ВСЬОГО	***90***	***16***	***32***	***42***

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		Денна форма
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи науки та наукової діяльності		
1	Тема 1. Наука та її вплив на розвиток економічних та суспільних систем	4
2	Тема 2. Методологія наукових досліджень економічних систем, явищ і процесів	4
3	Тема 3. Наукова організація дослідного процесу	6
Змістовий модуль 2. Технологія наукових досліджень		
4	Тема. 4. Загальна методика проведення наукового дослідження	4
5	Тема 5. Випускна кваліфікаційна робота: виконання та оформлення	6
6	Тема 6. Наукометричні міжнародні бази даних результатів наукових досліджень	4
7	Тема 7. Комерціалізація об’єктів інтелектуальної власності наукових досліджень	4
	Разом	32

6. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин Денна форма
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи науки та наукової діяльності		
1	**Тема 1. Наука та її вплив на розвиток економічних та суспільних систем** 1. Сутність науки. 2. Етапи розвитку науки. 3. Класифікація наук. 4. Наука, науковець та наукове дослідження. 5. Методи наукового дослідження. 6. Підходи та принципи наукового дослідження 7. Застосування методів у дослідженні процесів і явищ.	6
2	**Тема 2. Методологія наукових досліджень економічних систем, явищ і процесів** 1. Розкрити сутність методу та навести класифікацію методів наукового дослідження. 2. Розкрити сутність методології наукового дослідження. 3. Навести три види методології та надати їх стислу характеристику. 4. Навести цільові характеристики методу наукового дослідження. 5. Навести відмінності поміж діалектичним та метафізичним методами наукового дослідження. 6. Надати характеристику методів наукових досліджень у сфері економіки. 7. Зазначити зміст експериментального методу. 8. Зазначити відмінності між гносеометодологією та праксеометодологією. 9. Розкрити зміст методу з позиції структурного фундаменталізму. 10. Розкрити зміст методу наукового дослідження з позиції теорії діяльності. 11. Розкрити зміст методу наукового дослідження та його функцію. 12. Навести обов’язкові ознаки наукового методу. 13. Навести зміст системного пізнання.	6
3	**Тема 3. Наукова організація дослідного процесу.** 1. На якому етапі науково-дослідного процесу здійснюється вивчення стану об’єкта дослідження. 2. Літературний виклад результатів дослідження. 3. Визначення стану об’єкту дослідження і виконання організаційно-методологічної підготовки дослідження. 4. Впровадження результатів дослідження в практику. 5. Охарактеризувати переваги наукової організації проведення дослідження. 6. Навести принципи наукової організації наукової діяльності.	6

	7. Навести основні вимоги до формування програми наукового дослідження. 8. Зазначити зміст функцій програми наукового дослідження. 9. Навести внутрішню та зовнішню соціальні підструктури особистості. 10. Охарактеризувати вимоги до особистих якостей ученого. 11. Навести відмінності наукового інтелекту від інтелекту особи, що не займається науковою діяльністю. 12. Зазначити необхідні здатності сучасного ученого. 13. Розкрити специфіку дослідницької діяльності.	
Змістовий модуль 2. Технологія наукових досліджень		
4	**Тема. 4. Загальна методика проведення наукового дослідження** 1. Навести процедуру обрання напряму наукового дослідження та етапи. 2. Зазначити заходи та переваги обґрунтування проблеми наукового дослідження. 3. Навести причини виникнення проблеми наукового дослідження. 4. Зазначити причини, напрями та можливі результати удосконалення контролю господарської діяльності. 5. Навести основні критерії вибору теми наукового дослідження. 6. Розкрити сутність гіпотези, об’єкту та предмету наукового дослідження. 7. Навести процедури процесу пошуку, накопичення та обробки наукової інформації. 8. Навести види носіїв наукової інформації. 9. Розкрити зміст принципів та застережень збору інформації.	6
5	**Тема 5. Випускна кваліфікаційна робота: виконання та оформлення** 1. Навести мету написання ВКР. 2. Зазначити, які здатності студента має засвідчити ВКР. 3. Навести загальні вимоги до оформлення ВКР. 4. Навести структуру ВКР та характеристику її елементів. 5. Зазначити з яких елементів має складатися вступ ВКР. 6. Зазначити, що має відображати аналітичний огляд літературних джерел, виконаний у першому розділі ВКР. 7. Розкрити орієнтовний зміст 1 розділу ВКР. 8. Розкрити орієнтовний зміст 2 розділі ВКР. 9. Розкрити орієнтовний зміст 3 розділу ВКР. 10. Навести правила оформлення списку використаних джерел та додатків. 11. Навести технологію виконання ВКР. 12. Розкрити особливості технології опрацювання літературних джерел.	6
6	**Тема 6. Наукометричні міжнародні бази даних результатів наукових досліджень**	6

	1. Зазначити, що розуміється під наукометричною базою даних. 2. Надати характеристику наукометричної бази даних Scopus. 3. Навести зміст та методику визначення індексу цитування. 4. Розкрити сутність індексу Хірша та зазначити методику його розрахунку. 5. Розкрити сутність та методику розрахунку імпакт-фактора. 6. Навести порядок індексації нових наукових видань. 7. Зазначити основні критерії відбору до бази даних Scopus. 8. Розкрити проблеми інтеграції українських дослідників у міжнародні наукометричні бази даних. 9. Навести заходи розв'язання проблем інтеграції українських дослідників у міжнародні наукометричні бази даних. 10. Зазначити заходи з підтримки інтеграції українських дослідників у міжнародні наукометричні бази даних. 11. Розкрити переваги інтеграції українських дослідників у міжнародні наукометричні бази даних.	
7	**Тема 7. Комерціалізація об'єктів інтелектуальної власності наукових досліджень** 1. Навести умови патентоспроможності. 2. Зазначити умови визнання винаходу корисної моделі, промислового зразка. 3. Навести види патентів, умови їх одержання та терміни дії майнових прав інтелектуальної власності. 4. Розкрити сутність комерціалізації інтелектуальної власності наукових досліджень. 5. Навести заходи з комерціалізації результатів наукових досліджень. 6. Навести види інноваційної діяльності як складової науково-дослідної діяльності. 7. Зазначити суб'єктів інтелектуальної власності. 8. Навести об'єкти інтелектуальної власності. 9. Навести особливості функціонування бізнес-інкубатора. 10. Зазначити завдання центру трансферу технологій.	6
	Разом	42

7. Індивідуальні завдання

Індивідуальним самостійним завданням під час вивчення дисципліни «Методологія і організація наукових досліджень» є написання тез доповіді за тематикою магістерської кваліфікаційної роботи.

Тези доповіді (гр. thesis – положення, твердження) – це опубліковані до початку наукової конференції матеріали із викладом основних аспектів наукової доповіді. Вони фіксують наукову точку зору автора і містять матеріали, які раніше не друкувалися. Завдяки влучно складеним тезам, автор має можливість створити собі репутацію фахівця, здатного в логічній і переконливій, ясній і доступній для адресата формі висловлювати результати

своєї роботи. Тези на конференцію – це не план наукової роботи і не список основних положень.

Порядок підготовки тез:

– визначення теми дослідження;

– аналіз літератури за темою дослідження;

– визначення проблемного питання в рамках теми дослідження;

– формулювання назви тез доповідей;

– узгодження назви тез та напряму дослідження з науковим керівником;

– написання тез;

– узгодження тексту тез з науковим керівником;

– публікація тез доповіді.

Оформлення тез здійснюється відповідно до вимог актуальної конференції, відображених у інформаційному листі заходу. При поданні тез на перевірку здобувачі вищої освіти мають зазначити, відповідно до вимог якої конференції здійснювалася підготовка тез. Обов'язковим елементом контролю та оцінювання тез як індивідуального завдання є перевірка їх на плагіат з використанням доступного програмного забезпечення.

8. Методи навчання

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання.

Результат навчання	Методи навчання
РН1. Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки, критичне осмислення проблем у сфері туризму та рекреації і на межі галузей знань.	– Вербальні методи (лекція, пояснення) – Наочні методи (презентація) – Практичні методи (вирішення кейсів) – Дискусійний метод – Дослідницький метод – Проблемний метод – Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, виконання завдань, проведення розрахунків, підготовка доповідей, написання тез)
РН3. Застосовувати сучасні цифрові технології, методи та інструменти дослідницької та інноваційної діяльності для розв'язання складних задач у сфері туризму та рекреації.	– Вербальні методи (лекція, пояснення) – Наочні методи (презентація) – Практичні методи (вирішення кейсів) – Дискусійний метод – Дослідницький метод – Метод активного навчання (проведення ділових ігор) – Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, виконання завдань, підготовка доповідей, написання тез)
РН13. Проводити дослідницьку роботу з використанням сучасних методик	– Вербальні методи (лекція, пояснення) – Наочні методи (презентація)

Результат навчання	Методи навчання
атрибуції та експертизи пам’яток, зокрема розробляти наукові паспорти та експертні висновки на різноманітні об'єкти культурної спадщини.	– Практичні методи (вирішення кейсів) – Дискусійний метод – Дослідницький метод – Метод активного навчання (проведення ділових ігор) – Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, виконання завдань, підготовка доповідей, написання тез)

9. Методи контролю

Перевірка досягнення результатів навчання здійснюється з використанням наступних методів.

Результат навчання	Методи контролю
РН1. Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки, критичне осмислення проблем у сфері туризму та рекреації і на межі галузей знань.	– Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань, кейсів – Поточне тестування – Перевірка виконання індивідуальних завдань – Самооцінювання та взаємооцінювання – Залік
РН3. Застосовувати сучасні цифрові технології, методи та інструменти дослідницької та інноваційної діяльності для розв’язання складних задач у сфері туризму та рекреації.	– Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань, кейсів – Поточне тестування – Перевірка виконання індивідуальних завдань – Самооцінювання та взаємооцінювання Залік
РН13. Проводити дослідницьку роботу з використанням сучасних методик атрибуції та експертизи пам’яток, зокрема розробляти наукові паспорти та експертні висновки на різноманітні об'єкти культурної спадщини.	– Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань, кейсів – Поточне тестування – Перевірка виконання індивідуальних завдань – Самооцінювання та взаємооцінювання – Залік

10. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Державному університеті

«Житомирська політехніка» та розподілу балів, що наведений нижче.

Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни включає поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль проводиться для оцінювання рівня засвоєння знань, формування умінь і навичок здобувачів вищої освіти впродовж вивчення ними матеріалу модуля (змістових модулів) навчальної дисципліни. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять.

Підсумковий контроль проводиться для підсумкового оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни. Підсумковий контроль здійснюється після завершення вивчення навчальної дисципліни. Підсумковий контроль проводиться у формі заліку. Процедура складання заліку визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Розподіл балів з навчальної дисципліни

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Виконання завдань поточного контролю	100	100
Підсумкова семестрова оцінка	**100**	**100**

Розподіл балів за виконання завдань поточного контролю

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Виконання завдань під час навчальних занять	80	80
Виконання та захист індивідуальних самостійних завдань	20	20
Виконання науково-дослідної роботи та інших видів робіт (**додаткові – заохочувальні бали**): 1. Участь у студентських предметних олімпіадах, Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт, грантах, науково-дослідних проектах 2. Підготовка наукових статей	 до 10 до 10	 до 10 до 10
Разом за виконання завдань поточного контролю	**100**	**100**

Розподіл балів за виконання завдань під час навчальних занять

Види робіт здобувача вищої освіти[1]	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Відповіді (виступи) на заняттях	20	20
Участь у дискусії	10	10
Виконання поточних тестових завдань	30	30
Виконання та захист завдань, кейсів	20	20
Разом за виконання завдань під час навчальних занять	**80**	**80**

З метою застосування цілих чисел для оцінювання активностей здобувачів вищої освіти під час навчальних занять протягом семестру використовується 100-бальна шкала оцінювання кожного окремо виду робіт. Розрахунок набраних здобувачем вищої освіти балів за виконання завдань під час навчальних занять за семестр проводиться за формулою:

$$Р_{НЗ} = (Р_{В100} \times ВК_{В} + Р_{УД100} \times ВК_{УД} + Р_{ТЗ100} \times ВК_{ТЗ} + Р_{ЗК100} \times ВК_{ЗК}) \times К_{НЗ}, \quad (1)$$

де $Р_{НЗ}$ – кількість набраних здобувачем вищої освіти балів за виконання завдань під час навчальних занять за семестр;

$Р_{В100}$, $Р_{УД100}$, $Р_{ТЗ100}$, $Р_{ЗК100}$ – кількість набраних здобувачем вищої освіти балів за семестр відповідно за відповіді (виступи) на заняттях, за участь у дискусії, за виконання поточних тестових завдань, за виконання та захист завдань, кейсів (кожний окремо вид робіт на навчальних заняттях оцінюється за 100-бальною шкалою);

$ВК_{В}$, $ВК_{УД}$, $ВК_{ТЗ}$, $ВК_{ЗК}$ – вагові коефіцієнти відповідно за відповіді (виступи) на заняттях, за участь у дискусії, за виконання поточних тестових завдань, за виконання та захист завдань, кейсів. Значення вагових коефіцієнтів становить:

$ВК_{В} = 20 \div 80 = 0{,}25$;

$ВК_{УД} = 10 \div 80 = 0{,}125$;

$ВК_{ТЗ} = 30 \div 80 = 0{,}375$;

$ВК_{ЗК} = 20 \div 80 = 0{,}25$;

$К_{НЗ}$ – коригувальний коефіцієнт. Значення коригувального коефіцієнту становить $К_{НЗ} = 80 \div 100 = 0{,}8$.

Якщо здобувач вищої освіти виконав необхідні для досягнення результатів навчання з дисципліни завдання, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни та/або відповідними методичними рекомендаціями, і набрав у сумі 60 балів або більше, він може погодити дану оцінку в

електронному кабінеті і вона стане семестровою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни.

Якщо здобувач вищої освіти під час вивчення навчальної дисципліни виконав необхідні для досягнення результатів навчання з дисципліни завдання, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни та/або відповідними методичними рекомендаціями, і набрав 60 балів або більше та бажає покращити свій результат успішності, він проходить процедуру підсумкового контролю у формі заліку. За складання заліку здобувач вищої освіти може набрати 100 балів. Семестрова оцінка з навчальної дисципліни формується за результатами підсумкового контролю.

Здобувач вищої освіти допускається до процедури підсумкового контролю у формі заліку, якщо виконав необхідні для досягнення результатів навчання з дисципліни завдання, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни та/або відповідними методичними рекомендаціями, і за поточний контроль у сумі набрав 50 балів або більше.

Якщо здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю набрав 35–49 балів, він отримує право за власною заявою опанувати окремі теми (змістові модулі) навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми. Вивчення окремих складових навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми, здійснюється у вільний від занять здобувача вищої освіти час.

Якщо здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю набрав від 0 до 34 балів (включно), він вважається таким, що не виконав вимоги робочої програми навчальної дисципліни та має академічну заборгованість. Здобувач вищої освіти отримує право за власною заявою опанувати навчальну дисципліну у наступному семестрі понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми[1].

Процедура надання додаткових освітніх послуг здобувачу вищої освіти з метою вивчення навчального матеріалу дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми, визначена у Положенні про надання додаткових освітніх послуг здобувачам вищої освіти в Державному університеті «Житомирська політехніка».

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках окремих тем навчальної дисципліни, здійснюється викладачем за зверненням здобувача вищої освіти та представленням документів, які підтверджують результати навчання

[1] Положення щодо вивчення навчального матеріалу дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми, не поширюється на останній семестр навчання на всіх рівнях вищої освіти.

(сертифікати, свідоцтва, скріншоти тощо). Рішення про визнання та оцінка за відповідну частину освітнього компонента приймається викладачем за результатами співбесіди зі здобувачем вищої освіти.

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках цілого освітнього компонента, здійснюється за процедурою, яка визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Шкала оцінювання

Шкала ЄКТС	Національна шкала	100-бальна шкала
A	Зараховано	90-100
B	Зараховано	82-89
C		74-81
D	Зараховано	64-73
E		60-63
FX	Не зараховано	35-59
F	Не зараховано	0-34

11. Глосарій[1]

№ з/п	Термін державною мовою	Відповідник англійською мовою
1	Авторське право	Copyright / author’s right
2	Академічна доброчесність	Academic integrity
3	Впровадження	Implementation
4	Гіпотеза	Hypothesis
5	Експеримент	Experiment
6	Ефект	Effect
7	Інтелектуальна власність	Intellectual property
8	Інтелектуальний капітал	Intellectual capital
9	Інформація	Information
10	Метод дослідження	Research method
11	Моделювання	Modelling
12	Наука	Science
13	Наукове дослідження	Scientific research / study
14	Опитування	Survey
15	Патентне право	Patent law
16	Плагіат	Plagiarism
17	Права інтелектуальної власності	Intellectual property rights
18	Публікація	Publication
19	Спостереження	Observation

№ з/п	Термін державною мовою	Відповідник англійською мовою
20	Стаття	Article
21	Тези	Theses
22	Теорія	Theory
23	Фабрикація	Fabrication
24	Факторний аналіз	Factor analysis
25	Хабарництво	Bribery

12. Рекомендована література

Нормативна

1. Про вищу освіту. Закон України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text

2. Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах). Редакція від 19.04.2019, підстава - 283-2019-п URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF#Text

3. Про затвердження Порядку присудження наукових ступенів. Редакція від 23.07.2020, підстава - 607-2020-п. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/567-2013-%D0%BF#Text

4. Про внесення змін до Положення про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності. Наказ МОН України. Документ z1171-17, чинний, поточна редакція — Прийняття від 11.07.2017. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1171-17#Text

5. Про інноваційну діяльність. Закон України. Документ 40-IV, чинний, поточна редакція — Редакція від 05.12.2012, підстава - 5460-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text

6. Про наукову і науково-технічну діяльність. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text

7. Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні. Закон України. Документ 3715-VI, чинний, поточна редакція — Редакція від 05.12.2012, підстава - 5460-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3715-17#Text

Основна література

1. Антонюк В.С., Полонський Л.Г., Аверченко В.І., Малахов Ю.А. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. К.: НТУУ «КПІ», 2015.276 с.

2. Бірта Г.О., Бургу Ю.Г. Методологія і організація наукових досліджень: навч. посібник. К. : ЦУЛ., 2014. 142 с.

3. Добронравова І.С., Руденко О.В., Сидоренко Л.І. та ін. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник. К.: ВПЦ «Київський університет», 2018. 607 с.

4. Економічні дослідження (методологія, інструментарій, організація, апробація) : навч. посіб. ; за ред. А.А. Мазаракі. К.: Київ. нац.. торг.-екон. ун-т, 2010. 280 с.

5. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. для вищ. навч. закл. Київ : Кондор, 2009. 206 с.

6. Методологія та організація наукових досліджень: навчально-методичний посібник / В. М. Михайлов та ін. Х.: ХДУХТ, 2014. 220 с.

7. Швець Ф. Д. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. Віче : НУВГП, 2016. 151 с.

Допоміжна література

8. Важинський С.Е., Щербак Т І. Методика та організація наукових досліджень : Навч. посіб. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с.

9. Макогон Ю.В., Пилипенко В.В. Основи наукових досліджень в економіці : навч. посіб. Донецьк : Альфа-прес, 2007. 144 с.

10. Мокін Б.І., Мокін О.Б. Методологія та організація наукових досліджень : навчальний посібник. Вінниця : ВНТУ, 2014. 180 с.

11. Цибульов П. М., Чеботарьов В. П. Популярно про інтелектуальну власність: абетка / За заг. ред. к.е.н. М. В. Паладія. К.: ТОВ "Альфа-ПІК", 2004. 56 с.

12. Шейко В. М., Кушнаренко Н.М. Організація та методика науково-дослідної діяльності: підручник- 2-ге вид., перероблено і доповнено К.: Знання – Пресс, 2002. 295 с.

13. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1.Сайт бібліотеки Державного університету «Житомирська політехніка». URL: http://lib.ztu.edu.ua.

2. Освітній портал Державного університету «Житомирська політехніка». URL: http://learn.ztu.edu.ua.

3. Сайт Національної бібліотеки України ім. Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua.

4. Сервіс Google Академія. URL: https://scholar.google.com.ua.

5. Наукометрична база Scopus. URL: https://www.scopus.com/search/form.uri?display=basic&zone=header&origin=searchbasic#basic.

6. Наукометрична база Web of ScienceURL https://www.webofscience.com/wos/author/record/GQO-9930-2022?edit=orcid-syncing